

GRAD PAZIN

Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

**Izvještaj o stanju gospodarstva na području
Grada Pazina u 2015. godini**

Pazin, studeni 2016.

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. FINANCIJSKI I FIZIČKI POKAZATELJI GOSPODARSTVA GRADA PAZINA	1
2.1. FINANCIJSKI POKAZATELJI GOSPODARSTVA GRADA PAZINA	1
2.2. FINANCIJSKI POKAZATELJI GOSPODARSTVA PREMA VELIČINI PODUZETNIKA	3
2.2.1. VELIKI PODUZETNICI	5
2.2.2. SREDNJE VELIKI PODUZETNICI	6
2.2.3. MALI PODUZETNICI	7
2.3. GOSPODARSTVO GRADA PAZINA - PREMA DJELATNOSTIMA	8
2.4. OBRTNIŠTVO	10
2.5. VANJSKOTRGOVINSKA RAZMJENA	10
2.6. NEZAPOSLENOST	10
2.7. NETO PLAĆE	13
3. AKTIVNOSTI GRADA PAZINA U SVRHU UNAPREĐENJA GOSPODARSTVA	13
4. ZAKLJUČAK	14

1. UVOD

Izveštaj o stanju gospodarstva na području Grada Pazina daje osnovne financijske i fizičke pokazatelje gospodarstva Grada Pazina u 2015. godini. Kako bi izvještaj bio što reprezentativniji, napravljena je usporedba s podacima iz 2012., 2013. i 2014. godine.

Podloga za izradu ovog izvještaja su podaci iz Godišnjih financijskih izvještaja koje su obveznici prema Zakonu o računovodstvu, predali u zakonski predviđenom roku u Registar GFI, odnosno Financijsku agenciju – FINU.

Ostali korišteni izvori podataka su on-line statistički podaci dostupni na web stranici Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (www.hzz.hr), analize Financijske agencije, priopćenja i podaci Državnog zavoda za statistiku (www.dzs.hr), podaci s portala Registra obrtnika (or.minpo.hr) Hrvatske obrtničke komore, portala Registra poslovnih subjekata (www1.biznet.hr) Hrvatske gospodarske komore i Udruženja obrtnika Pazin (www.uopazin.hr).

2. FINANCIJSKI I FIZIČKI POKAZATELJI GOSPODARSTVA GRADA PAZINA

Od čitavog niza podataka u ovom su izvještaju prikazani podaci koji najbolje oslikavaju stanje gospodarstva na području Grada Pazina: financijski pokazatelji poduzetnika prema veličini i djelatnosti, kretanje pokazatelja iz područja obrtništva, nezaposlenosti, međunarodne razmjene i neto plaća.

2.1. Financijski pokazatelji gospodarstva Grada Pazina

Tablica 1) Osnovni financijski pokazatelji od 2012. do 2015. godine

OPIS	2012.	2013.	2014.	2015.	Indeks 2013/2012	Indeks 2014/2013	Indeks 2015/2014
Broj poduzetnika	279	291	310	292	104,30	106,53	94,19
Broj zaposlenih	1.947	1.978	2.004	1.842	101,59	101,31	91,92
iznosi u 000 kuna							
Ukupni prihodi	1.263.636	1.165.011	1.211.030	1.195.440	92,20	103,95	98,71
Ukupni rashodi	1.292.621	1.138.743	1.150.973	1.156.856	88,10	101,07	100,51
Dobit prije oporezivanja	49.625	69.617	82.407	68.935	140,29	118,37	83,65
Gubitak prije oporezivanja	78.611	43.349	22.350	30.351	55,14	51,56	135,80
Porez na dobit	8.093	10.708	10.577	12.928	132,31	98,78	122,23
Dobit nakon oporezivanja	41.587	59.009	71.844	56.009	141,89	121,75	77,96
Gubitak nakon oporezivanja	78.665	43.450	22.363	30.353	55,23	51,47	135,73
Neto financijski rezultat	-37.078	15.559	49.481	25.656	-41,96	318,02	51,85
Investicije	46.085	41.298	46.803	48.937	89,61	113,33	104,56
Prosječna neto plaća (u kn)	4.817	4.777	4.767	4.989	99,17	99,79	104,66

Izvor: FINA, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

Prema podacima FINA-e, godišnje financijske izvještaje za 2015. godinu su u zakonskim rokovima predala 292 poduzetnika, što je za 5,81% manje nego 2014. godine, odnosno 18 poduzetnika manje.

Prema podacima Trgovačkog suda u Pazinu, na dan 01. siječnja 2015. godine, u Registar je bio upisan 331 poduzetnik; tijekom 2015. godine osnovana su 23 trgovačka društva, a brisano njih 11, te su

krajem 2015. godine u registar bila upisana 343 trgovačka društava, odnosno 12 poduzetnika više nego krajem 2014. godine.

Broj zaposlenih je tijekom 2015. u odnosu na 2014. godinu smanjen za 8,08% ili za 162 zaposlena. Ukupni prihodi iznosili su 1,195 milijardi kuna što je za 1,29% manje nego 2014. godine, dok su rashodi u visini 1,156 milijardi kuna za 0,51% viši nego 2014. godine.

Dobit nakon oporezivanja iznosi 56,009 milijuna kuna što je smanjenje za 22,04% u odnosu na prošlu godinu, dok je gubitak povećan za 35,73% i iznosi 30,353 milijuna kuna. Neto financijski rezultat je pozitivan i iznosi 25,656 milijuna kuna odnosno za 48,15% manje nego lani.

Investicije u dugotrajnu imovinu u visini 48,937 milijuna povećane su za 4,56% u odnosu na 2014. godinu, te je i prosječna neto plaća porasla za 4,66% i iznosi 4.989,00 kuna.

Prema podacima Financijske agencije, odnosno analizi financijskih rezultata poduzetnika u županijskim središtima, Pazin je na 49. mjestu po broju poduzetnika na razini Republike Hrvatske, dok je po broju zaposlenih na 57. mjestu. Vrijednost ukupnog prihoda svrstava ga na 57. mjesto, dok je prema ostvarenoj ukupnoj dobiti na 69. mjestu među svim gradovima u RH.

Da bi analiza bila što reprezentativnija, u tablici 2. su prikazani financijski pokazatelji gospodarstva na razini Istarske županije u usporedbi s udjelima Grada Pazina u financijskim i fizičkim pokazateljima Istarske županije u 2014. i 2015. godini.

Tablica 2) Usporedba osnovnih financijskih pokazatelja Grada Pazina i Istarske županije u 2014. i 2015. godini

OPIS	Istarska županija 2014.	Istarska županija 2015.	Indeks	Udio Grada Pazina 2014.	Udio Grada Pazina 2015.
Broj poduzetnika	9.429	9.552	101,30	3,29	3,06
Broj zaposlenih	45.701	46.092	100,86	4,39	4,00
iznosi u 000 kuna					
Ukupni prihodi	28.515.051	30.746.118	107,82	4,25	3,89
Ukupni rashodi	27.598.374	27.621.835	100,09	4,17	4,19
Dobit prije oporezivanja	2.752.619	4.298.427	156,16	2,99	1,60
Gubitak prije oporezivanja	1.835.942	1.174.144	63,95	1,22	2,58
Porez na dobit	256.558	744.883	290,34	4,12	1,74
Dobit nakon oporezivanja	2.498.096	3.555.763	142,34	2,88	1,58
Gubitak nakon oporezivanja	1.837.977	1.176.363	64,00	1,22	2,58
Neto financijski rezultat	660.119	2.379.400	360,45	7,5	1,08
Investicije	1.873.713	2.568.710	137,09	2,5	1,91
Prosječna neto plaća (u kn)	4.937	5.105	103,40	-	-

Izvor: FINA, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

Broj poduzetnika na području Istarske županije koji su u zakonskom roku Financijskoj agenciji predali godišnje financijske izvještaje za 2015. godinu iznosi 9.552, što je povećanje za 1,30% u odnosu na 2014. godinu, te je i broj zaposlenih kod poduzetnika na području Istarske županije uvećan za 0,86% i iznosi 46.092 zaposlenih.

Udio Grada Pazina u broju poduzetnika na razini Istarske županije smanjio se sa 3,29 na 3,06%, što se odrazilo i na broj zaposlenih, čiji je udio smanjen sa 4,39% na 4,00%.

Ukupni prihodi poduzetnika Istarske županije viši su za 7,82% u odnosu na 2014. godinu i iznose 30,746 mlrd. kn, a rashodi su porasli za 0,90% i iznose 27,621 mlrd. kn; udio ukupnih prihoda Grada Pazina smanjen je s 4,25% na 3,89% , dok je udio ukupnih rashoda uvećan s 4,17% na 4,19%.

Ostvarena ukupna dobit nakon oporezivanja u Istarskoj županiji porasla je za čak 42,34% i iznosi 3,555 mlrd kuna, dok je gubitak smanjen za 36%. Udio dobiti koju ostvaruju pazinski poduzetnici u dobiti na razini županije smanjen je sa 2,88% na 1,58%, dok je udio u ukupnom gubitku povećan sa 1,22 na 2,58%.

Poduzetnici istarske županije ostvarili su pozitivan neto financijski rezultat u visini 2,379 milijardi kuna što ja za čak 260,45% više nego 2014. godine, te su i investicije u dugotrajnu imovinu porasle na 2,568 milijardi kuna odnosno za 37,09% više u odnosu na 2014. godinu. Prosječna neto plaća porasla je za 3,40% i iznosi 5.105 kn.

2.2. *Financijski pokazatelji gospodarstva prema veličini poduzetnika*

Financijski pokazatelji gospodarstva prema veličini poduzetnika podijeljeni su na male, srednje i velike poduzetnike¹, a u tablici 3 dana je njihova usporedba u 2014. i 2015. godini.

Tablica 3) Usporedba osnovnih financijskih pokazatelja u 2014. i 2015. godini prema veličini poduzetnika

OPIS	Mali 2014.	Mali 2015.	srednji 2014.	srednji 2015.	Veliki 2014.	Veliki 2015.	Ukupno 2014.	Ukupno 2015.
Broj poduzetnika	305	286	4	5	1	1	310	292
Udjeli u %	98,39	97,95	1,29	1,71	0,32	0,34		
Broj zaposlenih	1.289	1.206	319	243	396	393	2.004	1.842
Udjeli u %	64,32	65,47	15,92	13,19	19,76	21,34		
iznosi u 000 kuna								
Ukupni prihodi	878.472	796.237	128.087	217.044	204.471	182.158	1.211.030	1.195.440
Udjeli u %	72,54	66,61	10,58	18,16	16,88	15,24		
Ukupni rashodi	811.491	765.887	141.145	213.478	198.336	177.491	1.150.973	1.156.856
Udjeli u %	70,5	66,20	12,26	18,45	17,23	15,34		
Dobit prije oporezivanja	75.251	50.869	1021	13399	6.135	4.667	82.407	68.935
Udjeli u %	91,32	73,79	1,24	19,44	7,44	6,77		
Gubitak prije oporezivanja	8.271	20.519	14.079	9.833	0	0	22.350	30.351
Udjeli u %	37,01	67,61	62,99	32,40	0	0,00		
Porez na dobit	8.703	8.827	297	2.827	1.577	1.274	10.577	12.928
Udjeli u %	82,28	68,28	2,81	21,87	14,91	9,85		
Dobit nakon oporezivanja	66.562	42.044	724	10.572	4.558	3.394	71.844	56.009
Udjeli u %	92,65	75,07	1,01	18,88	6,34	6,06		
Gubitak nakon oporezivanja	8.284	20.521	14.079	9.833	0	0	22.363	30.353
Udjeli u %	37,04	67,61	62,96	32,40	0	0,00		

¹ Kriteriji za razlikovanje malih, srednjih i velikih poduzetnika definirani su Zakonom o računovodstvu (Narodne novine broj 109/07 i 54/13), koji je bio na snazi do kraja 2015. godine, a uključuju pokazatelje utvrđene na zadnji dan poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini za koju se sastavljaju financijski izvještaji.

Mali poduzetnici su oni koji ne prelaze dva od sljedećih uvjeta:

– ukupna aktiva 32.500.000,00 kuna, prihod 65.000.000,00 kuna i prosječan broj radnika tijekom poslovne godine 50.

Srednje veliki poduzetnici su oni koji prelaze dva uvjeta za male poduzetnike ali ne prelaze dva od sljedećih uvjeta:

– ukupna aktiva 130.000.000,00 kuna, prihod 260.000.000,00 kuna i prosječan broj radnika tijekom poslovne godine 250.

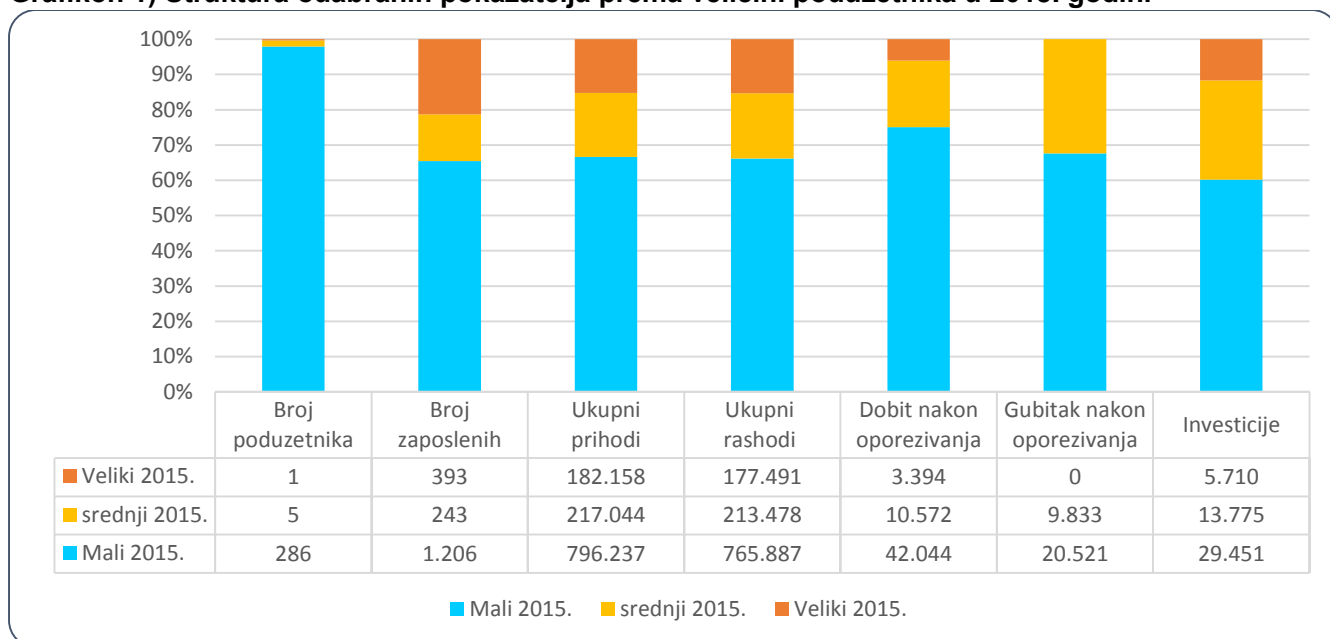
Veliki poduzetnici su oni koji prelaze dva uvjeta za srednje poduzetnike.

Neto financijski rezultat	58.278	21.523	-13.355	740	4.558	3.394	49.481	25.656
Udjeli u %	117,78	83,89	-26,99	2,88	9,21	13,23		
Investicije	30.317	29.451	3.370	13.775	13.115	5.710	46.803	48.937
Udjeli u %	64,78	60,18	7,2	28,15	28,02	11,67		
Prosječna neto plaća (u kn)	4.439	4.646	4.379	4.850	6.148	6.126	4.767	4.989

Izvor: FINA, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

Struktura pazinskog gospodarstva s obzirom na veličinu poduzetnika konstantna je duži niz godina; najbrojniji su mali poduzetnici, oni ujedno zapošljavaju najveći dio radne snage; čak 65,47% ukupno zaposlenih u privredi Pazina zaposleno je kod malih poduzetnika. Srednje veliki poduzetnici već drugu godinu za redom povećavaju svoju brojnost, no unatoč tome, udio u ukupnom broju zaposlenih se smanjuje te on u 2015. godini iznosi tek 13,19%. Jedan veliki poduzetnik zapošljava 21,34% od ukupno zaposlenih na području Grada Pazina, ostvaruje 15% ukupnih prihoda i rashoda te 6,77% ukupno ostvarene dobiti.

Grafikon 1) Struktura odabranih pokazatelja prema veličini poduzetnika u 2015. godini

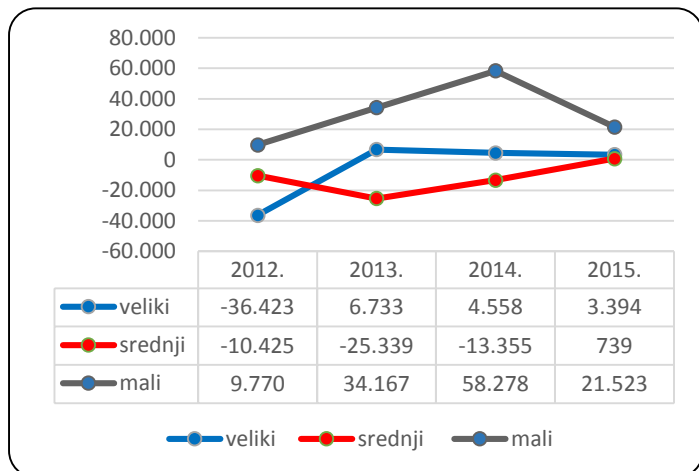

Izvor: FINA, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

U svim promatranim kategorijama dominiraju mali poduzetnici, njihov udio u ukupnim veličinama (broju poduzetnika, broju zaposlenih, ukupno ostvarenom prihodu i rashodu, dobit nakon oporezivanja, ali i gubitku nakon oporezivanja te investicijama) je najviši.

Kategorija velikih poduzetnika, odnosno jedan veliki poduzetnik ističe se po broju zaposlenih, zapošljava čak 21,34% od ukupno zaposlenih koji su obuhvaćeni ovim izvještajem, te prema pokazatelju prosječne neto plaće, koja iznosi 6.126 kn, i veća je za 22,79% od prosječne na nivou svih poduzetnika u Pazinu.

Grafikon 2) Kretanje neto financijskog rezultata prema veličini poduzetnika od 2012. do 2015. godine

Neto financijski rezultat je već tri godine za redom najviši u grupaciji malih poduzetnika dok su srednje veliki poduzetnici, nakon niza godina, ostvarili pozitivan konsolidirani financijski rezultat.

Veliki poduzetnici – odnosno jedan veliki poduzetnik koji je posljednje tri godine jedini klasificiran kao veliki poduzetnik, ostvaruje dobit tijekom promatranog razdoblja tako je neto financijski rezultat pozitivan u posljednje tri godine, za razliku od 2012. godine kada su ovu grupaciju činila dva poduzetnika, od kojih je jedan ostvarivao veći gubitak no što je bila dobit drugog poduzetnika.

Izvor: FINA, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

2.2.1. VELIKI PODUZETNICI

Nakon stečaja tvrtke Puris d.d., status velikog poduzetnika zadržala je jedino tvrtka Kamen d.d., te se prikazani podaci za 2013., 2014. i 2015. godinu odnose samo na trgovačko društvo Kamen d.d., dok je u prvoj godini promatranog razdoblja u ovu kategoriju spadalo i trgovačko društvo Puris d.d.

Tablica 4) Osnovni financijski podaci velikih poduzetnika od 2012. do 2015. godine

OPIS	2012.	2013.	2014.	2015.	Indeks 2015./2014.
Broj poduzetnika	2	1	1	1	100,00
Udjeli u %	0,72	0,34	0,32	0,34	-
Broj zaposlenih	559	394	396	393	99,24
Udjeli u %	28,71	19,92	19,76	21,34	-
iznosi u 000 kuna					
Ukupni prihodi	301.216	208.758	204.471	182.158	89,09
Udjeli u %	23,84	17,92	16,88	15,24	-
Ukupni rashodi	335.898	199.640	198.336	177.491	89,49
Udjeli u %	25,99	17,53	17,23	15,34	-
Dobit nakon oporezivanja	4.898	6.733	4.558	3.394	74,46
Udjeli u %	11,78	11,41	6,34	6,06	-
Gubitak nakon oporezivanja	41.321	0	0	0	-
Udjeli u %	52,56	0	0	0	-
Investicije	10.054	8.622	13.115	5.710	43,54
Udjeli u %	21,82	20,88	28,02	11,67	-
Izvoz	134.337	123.307	124.028	114.091	91,99
Udjeli u %	70,74	64,29	57,90	58,09	-
Prosječna neto plaća (u kn)	5.967	6.432	6.148	6.126	99,64

Izvor: FINA, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

Prema javno dostupnim podacima FINA-e, jedino veliko trgovačko društvo sa sjedištem na području Grada Pazina poslovalo je uspješno i tijekom 2015. godine. Broj zaposlenih nije se značajno mijenjao (tri radnika manje nego 2014. godine); prihodi u visini od 182 milijuna kuna manji su za 10,91% nego prethodne godine, a ukupni rashodi u visini 177 milijuna kuna manji su za 10,51% nego 2014. godine. U 2015. godini ostvarena je niža dobiti nego 2014. godine, nakon oporezivanja iznosi 3,394 milijuna kuna, što je za 25,54% manje nego 2014. godine. Investicije u dugotrajnu imovinu također su niže nego prethodnih godina i iznose 5,710 milijuna kuna. Prosječna neto plaća, iako najveća promatrano po veličini poduzetnika, niža je za neznatnih 0,36% u odnosu na 2014. godinu i iznosi 6.126,00 kuna. Značajno je napomenuti da je od cjelokupne vrijednosti izvoza gospodarstva Pazina u 2015. godini, 58% odnosno 114 milijuna kuna ostvarilo navedeno trgovačko društvo.

2.2.2. SREDNJE VELIKI PODUZETNICI

Ova skupina poduzetnika dvije posljednje godine povećava svoju brojnost; u skupinu srednje velikih trgovačkih društva u 2015. godini ubrajaju se tvrtke Vladimir Gortan d.d., Usluga d.o.o. i Puris d.d. u stečaju, Pisinium d.o.o., te trgovačko društvo Brati Ritoša d.o.o. koji je prema kriterijima iz Zakona o računovodstvu, tijekom 2015. godine steklo uvjete da bude klasificirano kao srednje veliki poduzetnik.

Tablica 5) Osnovni financijski podaci srednje velikih poduzetnika od 2012. do 2015. godine

OPIS	2012.	2013.	2014.	2015.	Indeks 2015./2014.
Broj poduzetnika	3	3	4	5	125,00
Udjeli u %	1,08	1,03	1,29	1,71	-
Broj zaposlenih	152	331	319	243	76,18
Udjeli u %	7,81	16,73	15,92	13,19	-
iznosi u 000 kuna					
Ukupni prihodi	107.343	123.232	128.087	217.044	169,45
Udjeli u %	8,49	10,58	10,58	18,16	-
Ukupni rashodi	117.621	148.367	141.145	213.478	151,25
Udjeli u %	9,1	13,03	12,26	18,45	-
Dobit nakon oporezivanja	408	592	724	10.572	1.460,22
Udjeli u %	0,98	1	1,01	18,88	-
Gubitak nakon oporezivanja	10.833	25931	14079	9833	69,84
Udjeli u %	13,78	59,82	62,96	32,40	-
Investicije	3.330	6.131	3.370	13.775	408,75
Udjeli u %	7,23	14,85	7,2	28,15	-
Izvoz	0	964	359	8.847	2.464,35
Udjeli u %	0,00	0,50	0,17	4,50	-
Prosječna neto plaća (u kn)	4.634	4.549	4.379	4.850	110,76

Izvor: FINA, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

Unatoč porastu broja poduzetnika, broj zaposlenih smanjuje se u posljednje dvije godine; tijekom 2015. broj zaposlenih smanjen je za 23,82% u odnosu na prethodnu godinu. Ukupni prihodi porasli su za 69,45% i iznose 217 milijuna kuna, dok su rashodi porasli za 51,25% i iznose 213 milijuna kuna.

Dobit nakon oporezivanja iznosi 10,572 milijuna što je gotovo 15 puta više nego prethodne godine; gubitak je smanjen za 30.16% i iznosi 9,833 milijuna kuna; od ukupno pet poduzetnika u ovoj grupi, njih četvero je ostvarilo dobit, dok je jedno trgovačko društvo iskazalo gubitak.

Investicije u dugotrajnu imovinu značajno su porasle u odnosu na prethodne godine, i to čak 308,75% u odnosu na 2014. godinu.

Izvoz u visini 8,847 milijuna kuna koliko je ostvarila ova grupa poduzetnika veći je čak 24 puta nego u 2014. godini, te je i prosječna neto plaća također značajno porasla - u odnosu na prethodnu godinu za 10,76%.

2.2.3. MALI PODUZETNICI

Mali poduzetnici su i tijekom 2015. godine zadržali vodeću poziciju u gospodarstvu Grada Pazina: najbrojniji su (udio 97,95%), zapošljavaju najviše radne snage (udio 65,47%), ostvaruju najveće prihode (udio 66,61%), rashode (udio 66,20%), dobit (udio 75,07%) i investicije (udio 60,18%).

Tablica 6) Osnovni financijski podaci malih poduzetnika od 2012. do 2015. godine

OPIS	2012.	2013.	2014.	2015.	Indeks 2015./2014.
Broj poduzetnika	274	287	305	286	93,77
Udjeli u %	98,21	98,63	98,39	97,95	-
Broj zaposlenih	1.236	1.253	1.289	1.206	93,56
Udjeli u %	63,48	63,35	64,32	65,47	-
iznosi u 000 kuna					
Ukupni prihodi	855.077	833.021	878.472	796.237	90,64
Udjeli u %	67,67	71,5	72,54	66,61	-
Ukupni rashodi	839.103	790.736	811.491	765.887	94,38
Udjeli u %	64,91	69,44	70,5	66,20	-
Dobit nakon oporezivanja	36.281	51.685	66.562	42.044	63,17
Udjeli u %	87,24	87,59	92,65	75,07	-
Gubitak nakon oporezivanja	26.511	17.518	8.284	20.521	247,72
Udjeli u %	33,7	40,32	37,04	67,61	-
Investicije	32.700	26.545	30.317	29.451	97,14
Udjeli u %	70,96	64,28	64,78	60,18	-
Izvoz	55.553	67.513	89.816	73.465	81,80
Udjeli u %	29,26	35,20	41,93	37,41	-
Prosječna neto plaća (u kn)	4.319	4.317	4.439	4.646	104,66

Izvor: FINA, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

Brojnost malih poduzetnika se u 2015. godini u odnosu na 2014. godinu smanjila za 2,05%, odnosno za 19 poduzetnika, što se odrazilo i na broj zaposlenih; u 2015. godini je kod malih poduzetnika bilo zaposleno 1.206 radnika što je za 6,44% manje nego 2014. godine. Ukupni prihodi manji su za 9,56% i iznose 796 milijuna kuna, dok su rashodi manji za 5,62% i iznose 765 milijuna kuna.

Ukupno ostvarena dobit nakon oporezivanja niža je za 36,83% nego prethodne godine i iznosi 42 milijuna kuna, dok je ostvareni gubitak u visini od 20,5 milijuna kuna veći za 147% nego 2014. godine.

Investicije malih poduzetnika nešto su niže u odnosu na prethodnu godinu (za 2,86%) i iznose 29,415 milijuna kuna, što je čak 60% svih investicija na području Grada Pazina; od ukupno 286 malih poduzetnika, njih 97 investiralo je u dugotrajnu imovinu tijekom 2015. godine.

Izvoz ove grupe poduzetnika iznosio je 73,465 milijuna kuna, što je smanjenje od 18,2% u odnosu na prethodnu godinu, dok je prosječna neto plaća porasla za 4,66% i iznosi 4.646 kn.

2.3. Gospodarstvo Grada Pazina - prema djelatnostima

Struktura gospodarstva Grada Pazina prema djelatnostima je uglavnom konstantna, te ni 2015. godine nije bilo značajnijeg odstupanja. Kako je u 2015. godini prema podacima FINA-e došlo do smanjenja broja poduzetnika, najviše je to osjetila djelatnost građevinarstva čija brojnost poduzetnika je smanjena za 7 poduzetnika te prerađivačka industrija koja broji 6 poduzetnika manje nego 2014. godine.

Tablica 7) Osnovni financijski podaci prema djelatnosti poduzetnika u 2015. godini u 000 kuna

	Djelatnost	Broj poduzetnika			Prihodi 2015.	Rashodi 2015.	Dobit n. o 2015.	Gub. n. o 2015.	Neto fin. rez. 2015.	Broj zaposlenih		Neto plaća 2015.
		2014.	2015.	udio						2015.	Udio	
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	13	11	3,77	32.429	31.469	1.110	440	670	43	2,33	6.862
B	Rudarstvo i vađenje	1	1	0,34	0	76	0	76	-76	0	0,00	0
C	Prerađivačka industrija	63	57	19,52	557.105	555.822	23.718	27.110	-3.392	889	48,26	5.399
D	Opskrba električnom en., plinom, parom i klimatizacija	1	1	0,34	0	5	0	5	-5	0	0,00	0
E	Opskrba vodom; uklanjanje otp. voda, gosp. otpadom...	3	3	1,03	47.784	47.590	104	0	104	87	4,72	5.023
F	Građevinarstvo	39	32	10,96	112.437	108.999	3.023	289	2.734	165	8,96	3.759
G	Trgovina na veliko i malo; popravak mot. vozila i motoc.	86	84	28,77	303.991	279.632	20.453	1.290	19.163	318	17,26	4.654
H	Prijevoz i skladištenje	12	8	2,74	31.080	30.324	620	23	597	28	1,52	4.495
I	Djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	13	14	4,79	10.811	10.818	232	277	-45	46	2,50	3.077
J	Informacije i komunikacije	15	13	4,45	20.204	19.893	471	301	170	79	4,29	4.628
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	2	2	0,68	321	657	5	342	-337	3	0,16	2.471
L	Poslovanje nekretninama	5	4	1,37	1310	1344	16	53	-37	6	0,33	6.440
M	Struč., znan. i tehn. djelatnosti	38	38	13,01	45.903	42.243	2.944	92	2.852	100	5,43	5.841
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	8	10	3,42	17.800	14.947	2.275	17	2.258	31	1,68	3.584
O	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	1	1	0,34	1.391	973	332	0	332	4	0,22	7.160
P	Obrazovanje	1	1	0,34	1.799	1.727	56	0	56	9	0,49	4.231
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	2	2	0,68	2.602	2.206	354	0	354	7	0,38	5.154
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	1	2	0,68	1562	1553	4	0	4	5	0,27	4.388
S	Ostale uslužne djelatnosti	5	7	2,40	6.770	6.415	292	14	278	22	1,19	2.673
N	Nepoznato	1	1	0,34	141	162	0	21	-21	0	0,00	4.989
	Ukupno	310	292	100,00	1.195.440	1.156.855	56.009	30.350	25.659	1.842	100,00	4.989

Izvor: FINA, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

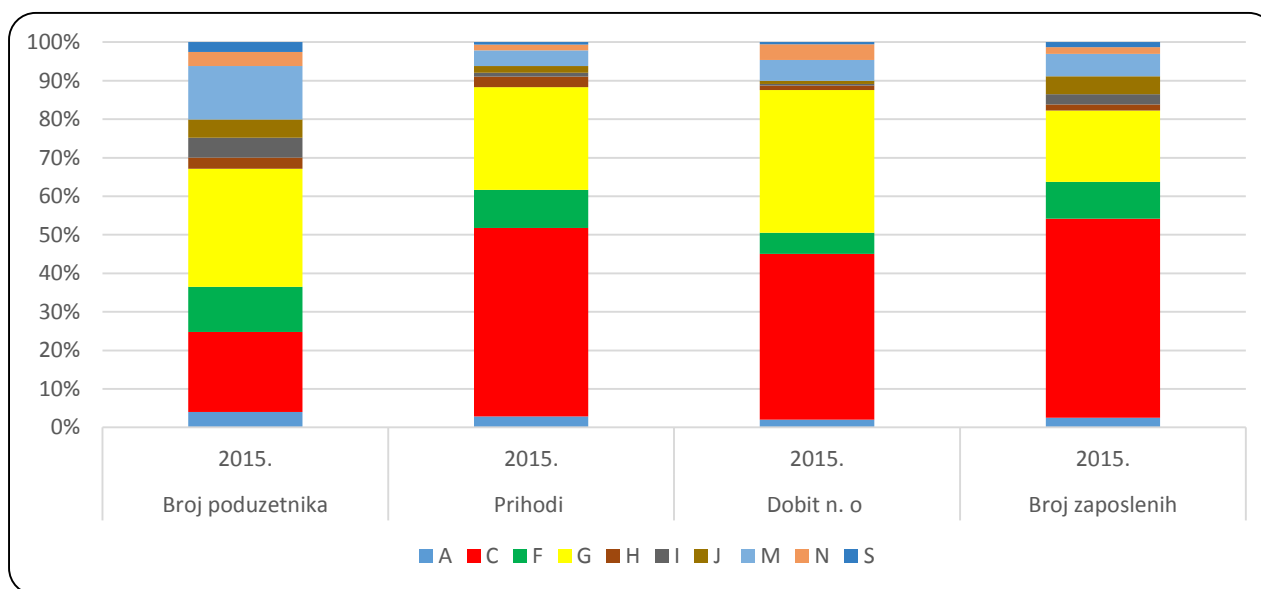
Od ukupno 292 poduzetnika, najviše njih – 27,74% odnosno 84 privrednih subjekata se u 2015. godini bavilo djelatnošću trgovine na veliko i malo. Ta djelatnost zapošljava 17,26% svih ukupno zaposlenih u privredi Grada Pazina, te ostvaruje nešto manje od trećine ukupnih prihoda te četvrtinu rashoda svih poduzetnika; ujedno ova je djelatnost ostvarila i vrlo visoku dobit od 20,453 milijuna kuna, te najviši neto financijski rezultat od 19 milijuna kuna. Prosječna neto plaća isplaćena u ovoj djelatnosti iznosila je 4.654 kn što je povećanje od 5,06% u odnosu na prethodnu godinu.

Prerađivačkom djelatnošću bavi se 57 poduzetnika te ona zapošljava gotovo polovicu od ukupno zaposlenih u privredi Grada Pazina, odnosno 889 radnika, što je smanjenje od 12,7% u odnosu na 2014. godinu. Već duži niz godina ova djelatnost ostvaruje najviše prihode i rashode; 2015. godine oni su iznosili 557 odnosno 555 milijuna kuna. Ova djelatnost ostvaruje i najvišu dobit - 24,718 milijuna kuna ali i najviši gubitak od svih djelatnosti – 27,110 milijuna kuna, što daje negativan neto financijski rezultat u visini 3,3 milijuna kuna. Od ukupno 57 poduzetnika u ovoj grupi, 46 ih je ostvarilo pozitivan financijski rezultat dok ih je 11 iskazalo gubitak. Nešto manje od polovice poduzetnika u ovoj djelatnosti izvozi svoje proizvode, čime se ostvaruje prihod u visini 161 milijun kuna, što je 82% od 196 milijuna kuna koliko iznose prihodi od izvoza svih poduzetnika na području Grada Pazina. Prosječna neto plaća u ovoj djelatnosti iznosila je 5.399 kn, te je ona za 7,59% viša nego 2014. godine.

Od ostalih djelatnosti, izdvaja se djelatnost građevinarstva, koja broji 32 privredna subjekta i zapošljava 8,96% radne snage. Tijekom 2015. godine ova djelatnost bilježi smanjenje broja poduzetnika i broja zaposlenih, što se nije negativno odrazilo na financijske pokazatelje; porasli su ukupni prihodi i rashodi, te je zabilježen rast dobiti i pad ukupnog gubitaka, odnosno porast neto financijskog rezultata ove djelatnosti sa 450 tisuća kuna u 2014. godini na 2,734 milijuna kuna u 2015. godini.

Po važnosti za gospodarstvo Grada Pazina ističe se i djelatnost stručnih, znanstvenih i tehničkih djelatnosti, koja broji 100 zaposlenih i kojom se bavi 38 poduzetnika.

Grafikon 3) Struktura odabranih pokazatelja prema djelatnostima poduzetnika u 2015. godini

Izvor: FINA, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

Uspoređujući li se plaće, najveća prosječna neto plaća isplaćena u 2015. godini bila je u djelatnosti javne uprave i obrane, obvezno socijalno osiguranje 7.160 kn, slijede poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo 6.862 kn, poslovanje nekretninama 6.440 kn, stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti 5.841 kn, prerađivačka industrija 5.399 kn, obrazovanje 5.372 kn, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi 5.154 kn, opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije okoliša 5.023 kn, dok ostale djelatnosti ostvaruju plaću nižu od prosjeka na razini Grada Pazina, najlošija prema tom kriteriju je financijska djelatnosti i djelatnosti osiguranja 2.471 kn.

2.4. Obrtništvo

Prema podacima Ureda državne uprave u Istarskoj županiji, Službe za gospodarstvo, na području Grada Pazina je tijekom 2015. godine osnovano je 20 obrta a objavljeno 19 obrta, te je krajem 2015. godine bilo registrirano 368 obrtnika.

Budući da obrada prijava poreza na dohodak od samostalnog rada za 2015. godinu u trenutku pisanja ovog izvještaja još nije završena, nismo u mogućnosti analizirati rezultate poslovanja obrtnika u 2015. godini.

2.5. Vanjskotrgovinska razmjena

Pristupanjem RH u članstvo EU, Državni zavod za statistiku prestao je s objavljivanjem podataka o robnoj razmjeni na razini gradova i županija, stoga su za 2013., 2014. i 2015. godinu korišteni podaci FINA – e koji nisu u potpunosti usporedivi s 2012. godinom, međutim može se izvući zaključak o smjeru kretanja međunarodne razmjene.

Tijekom 2015. godine poduzetnici na području Grada Pazina ostvarili su 196 milijuna kuna izvoza te 187 milijuna kuna uvoza; vrijednost izvoza je smanjena za 8,3% u odnosu na 2014. godinu dok je uvoz porastao za 0,16%, te je i ove godine ostvaren pozitivan vanjskotrgovinski saldo u visini od 8,660 milijuna kuna.

Tablica 8) Kretanje vrijednosti uvoza i izvoza u Istarskoj županiji i Gradu Pazinu u razdoblju od 2012. do 2015. godine

u 000 kuna

	IZVOZ					UVOZ					POKRIVENOST UVOZA IZVOZOM	
	Istarska županija	Grad Pazin	Udio	Indeks izvoza IŽ	Indeks izvoza GP	Istarska županija	Grad Pazin	Udio	Indeks uvoza IŽ	Indeks uvoza GP	Istarska županija	Grad Pazin
2012.	5.246.897	189.903	3,62	73,68	78,29	5.133.568	177.192	3,45	94,26	95,1	102,21	107,17
2013.	7.646.546	191.784	2,51	145,73	100,99	4.484.991	164.455	3,67	87,37	92,81	170,49	116,62
2014.	8.318.349	214.203	2,58	108,79	111,69	4.413.907	187.452	4,25	98,42	113,98	188,46	114,27
2015.	8.530.730	196.403	2,30	102,55	91,69	7.483.614	187.743	2,51	169,55	100,16	113,99	104,61

Izvor: Državni zavod za statistiku i FINA, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

Od ukupno 292 poduzetnika, 57 njih je ostvarilo prihode od izvoza, dok je 91 poduzetnik bio uvoznik. Prerađivačka djelatnost ostvarila je ukupno 161,749 milijuna kuna prihoda od izvoza, od čega: djelatnost rezanja, oblikovanja i obrade kamena 114,507 mil. kn; proizvodnja ostalih proizvoda od papira i kartona 10,580 mil. kn; proizvodnja električne opreme za rasvjetu 8,269 mil. kn, proizvodnja ambalaže od plastike 7,825 mil. kn. Trgovačka djelatnost je izvezla ukupno 16,278 mil. kn, od čega najviše nespecijalizirana trgovina na veliko 11.795 mil kn. Djelatnost uklanjanja otpadnih voda i gospodarenja otpadom također se ističe vrijednošću izvoza, 2015. godine je od izvoza ostvarila 14,388 milijuna kuna prihoda.

2.6. Nezaposlenost

Stopa nezaposlenosti koja je izračunata na temelju broja aktivnog stanovništva prema popisu stanovništva 2011. godine te prosječnog broja nezaposlenih za 2015. godinu iznosi 6,62%, dok za prvih deset mjeseci 2016. godine ta stopa iznosi 5,33%.

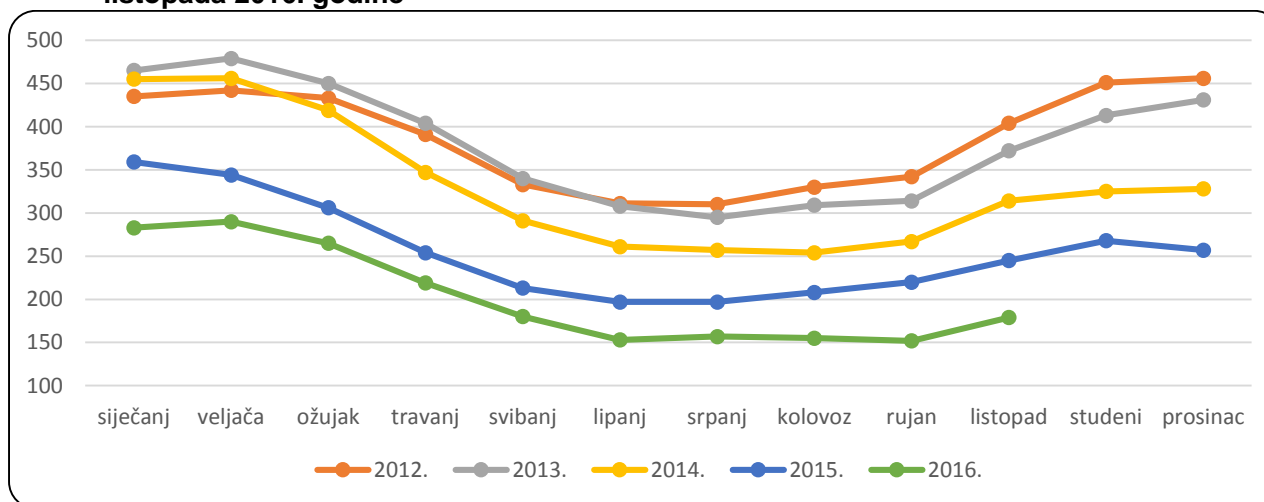
Tablica 9) Kretanje broja nezaposlenih osoba na području Grada Pazina u razdoblju od siječnja 2012. do listopad 2016. godine

Godina/ mjesec	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	Indeks 13./12.	Indeks 14./13.	Indeks 15./14.	Indeks 16./15.
siječanj	435	465	455	359	283	106,90	97,85	78,90	78,83
veljača	442	479	456	344	290	108,37	95,20	75,44	84,30
ožujak	433	450	419	306	265	103,93	93,11	73,03	86,60
travanj	391	404	347	254	219	103,32	85,89	73,20	86,22
svibanj	333	340	291	213	180	102,10	85,59	73,20	84,51
lipanj	311	308	261	197	153	99,04	84,74	75,48	77,66
srpanj	310	295	257	197	157	95,16	87,12	76,65	79,70
kolovoz	330	309	254	208	155	93,64	82,20	81,89	74,52
rujan	342	314	267	220	152	91,81	85,03	82,40	69,09
listopad	404	372	314	245	179	92,08	84,41	78,03	73,06
studeni	451	413	325	268	-	91,57	78,69	82,46	0,00
prosinac	456	431	328	257	-	94,52	76,10	78,35	0,00
PROSJEK	387	382	331	256	203	98,71	86,65	77,24	79,52

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

Posljednje četiri godine broj nezaposlenih osoba koje su prijavljene Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, Ispostava Pazin, u konstantnom je padu. U 2013. godini broj nezaposlenih je u odnosu na prethodnu godinu pao za 1,46%, u 2014. godini je smanjenje iznosilo 21,57%, a u 2015. godini 22,76%. U prvih deset mjeseci 2016. godine smanjenje u odnosu na isto razdoblje 2015. godine iznosi 20,08%.

Grafikon 4) Mjesečno kretanje broja nezaposlenih osoba na području Grada Pazina od 2012. do listopada 2016. godine

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

Sezonski karakter kretanja nezaposlenih osoba na području Grada Pazina prisutan je dugi niz godina; broj nezaposlenih osoba u ljetnim mjesecima opada, dok prema zimskim mjesecima a posebno početkom godine raste, što se objašnjava sezonskim zapošljavanjem nezaposlenih osoba sa područja Grada Pazina u turističkom sektoru na obalnom području Istarske županije.

Tablica 10) Kretanje broja nezaposlenih osoba prema obrazovanju u razdoblju od 2012. do 2016. g.

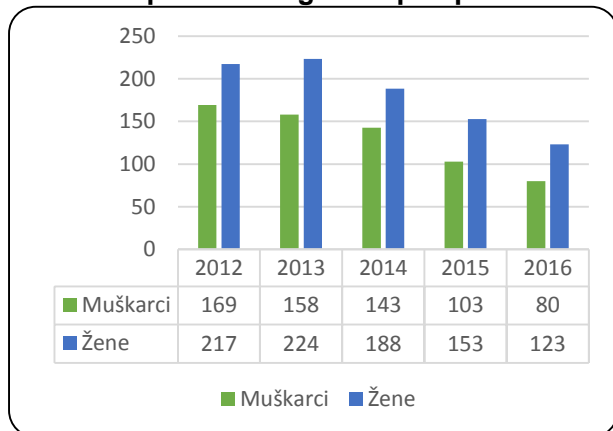
Godina	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.*
Bez škole i nezavršena osnovna škola	15	11	9	7	6
Završena osnovna škola	97	98	77	54	44
Srednja škola	212	212	181	143	112
Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola	22	23	26	23	17
Fakultet, akademija, magisterij, doktorat	41	38	38	30	25
UKUPNO	387	382	331	254	203

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

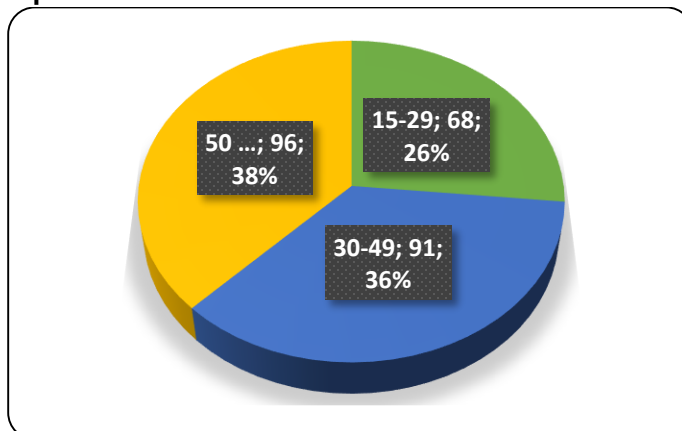
*- podaci se odnose na prvih deset mjeseci 2016. godine

U 2015. godini je među nezaposlenim osobama najviše bilo onih sa završenim srednjoškolskim obrazovanjem 56,30%, te sa završenom samo osnovnom školom 21,26%, potom slijede osobe sa završenim fakultetom 11,81%, sa završenom višom školom ili prvim stupnjem fakulteta 9,06% te vrlo malo onih bez škole ili nezavršenom osnovnom školom 2,76%.

Grafikon 5) Kretanje broja nezaposlenih osoba na području Grada Pazina od 2012. do listopada 2016. godine po spolu

Grafikon 6) Struktura nezaposlenih osoba na području Grada Pazina u 2015. godini po dobi

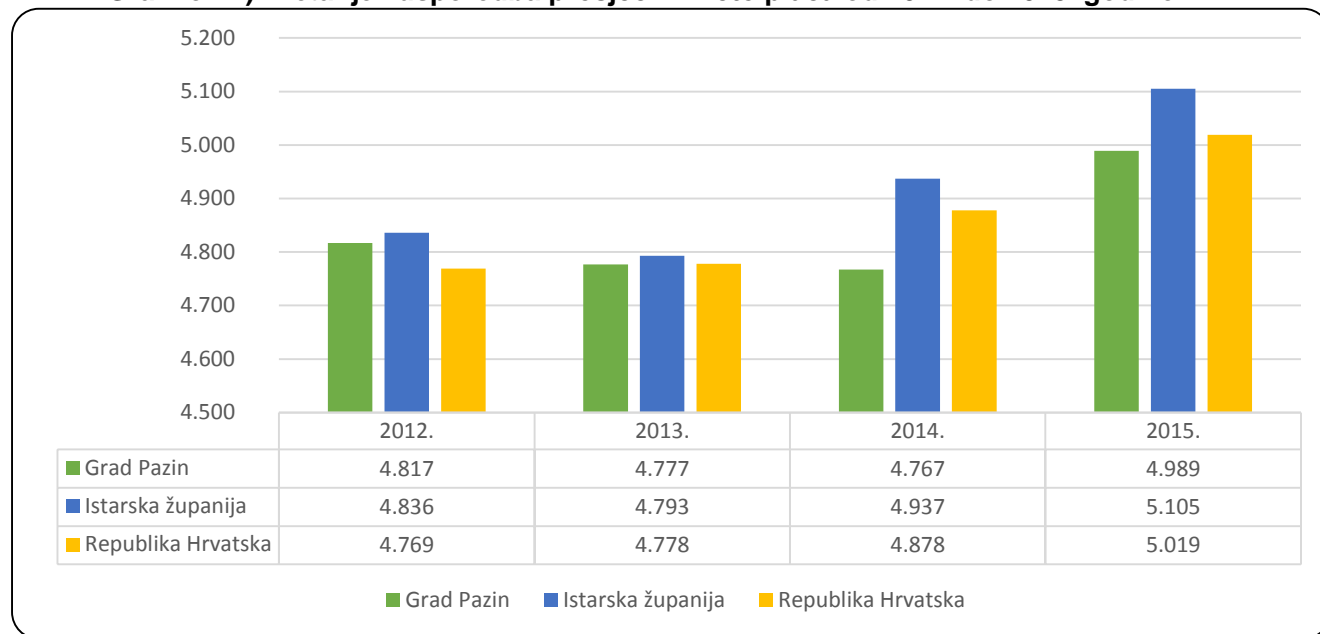
Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

Spolna struktura nezaposlenih osoba ukazuje na veću prisutnost žena od muškaraca u promatranom razdoblju (od 56-60%). A u sve četiri promatrane godine (od 2012. do 2015.) struktura nezaposlenih osoba prema dobi je konstantna; najveći je broj nezaposlenih u dobi od 50 godina na dalje, potom slijede oni u dobi od 30 do 49 godina, dok je najmanji udio onih od 15 do 29 godina.

2.7. Neto plaće

Kretanje i usporedba prosječnih neto plaća kod poduzetnika - obveznika poreza na dobit prikazana je sljedećim grafikonom i pripadajućom tablicom.

Grafikon 7) Kretanje i usporedba prosječnih neto plaća od 2012. do 2015. godine

Izvor: FINA, Obrada: Upravni odjel za gospodarstvo, financije i proračun

Prosječna neto plaća zaposlenih kod poduzetnika na području Grada Pazina u 2015. godini viša je za 4,66% u odnosu na 2014. godinu, za 2,2% niža nego na nivou Istarske županije te neznatno niža (0,59%) od prosječne neto plaće zaposlenika obveznika poreza na dohodak u RH.

Mali i srednje veliki poduzetnici su ostvarili rast prosječnih neto plaća, dok je prosječna neto plaća kod jedinog velikog poduzetnika u neznatnom smanjenju (0,36%) u odnosu na 2014. godinu.

3. AKTIVNOSTI GRADA PAZINA U SVRHU UNAPREĐENJA GOSPODARSTVA

Grad Pazin je i tijekom 2015. i 2016. godine nastavio sa mjerama i aktivnostima kojima se nastoji unaprijediti cjelokupno stanje u gospodarstvu, te su mjere za pomoć gospodarstvu donijete i provedene i tijekom ove dvije godine.

Tijekom 2015. godine ukupno je odobreno 91.531,67 kn pomoći poduzetnicima, od čega 19.619,76 kn za sufinanciranje kamata poduzetničkih kredita; 29.052,46 kn za oslobađanje komunalnog doprinosa pri legalizaciji objekata poslovne namjene; 1.000,00 kn za sufinanciranje stručnih ispita i majstorskih ispita, te 41.859,45 kn potpore novoosnovanim tvrtkama i obrtnicima. Ukupan broj poduzetnika koji su primili potporu je 14, od čega šestero koristi potpore odobrene prethodnih godina (sufinanciranje kamatne stope poduzetničkih kredita). Efekti dodijeljenih potpora u 2015. godini su sljedeći: ukupno su ovi poduzetnici u 2015. godini zaposlili 16 osoba, od čega 10 osoba na neodređeno vrijeme te 6 osoba na određeno vrijeme. Jedna osoba ima VSS, dvije VŠS, jedanaestero SSS, jedna KV i jedna osoba NKV; devetero novozaposlenih su žene, a dob zaposlenih varira od 20-55 godina, iako prevladavaju mlađe osobe od 20-40 (10 osoba).

Do trenutka pisanja ove Informacije, iz Proračuna Grada Pazina za 2016. godinu je za pomoć poduzetnicima odobreno 89.805,24 kn, odnosno 15.943,87 kn za sufinanciranje kamata poduzetničkih kredita; 36.178,15 kn za oslobađanje komunalnog doprinosa pri legalizaciji objekata poslovne namjene; 7.714,00 kn za subvencioniranje dizajna i izrade promotivnih materijala; 9.500,00 kn financiranje pripreme i kandidiranje EU projekata; 800,00 kn sufinanciranje stručnih ispita i majstorskih ispita te 19.669,22 kn potpore novoosnovanim tvrtkama i obrtnicima.

4. ZAKLJUČAK

Prema dostupnim podacima Financijske agencije, godišnje financijske izvještaje za 2015. godinu predala su 292 poduzetnika što je 18 poduzetnika manje nego 2014. godine, s druge strane prema podacima Trgovačkog suda u Pazinu, početkom 2015. godine u Registar je bilo upisano 331 trgovačko društvo; tijekom godine osnovana su 23, a brisano je 11 trgovačkih društava, tako da ih je krajem 2015. godine bilo 343.

Ukupni prihodi poduzetnika na području Grada Pazina u 2015. godini iznosili su 1,195 milijardi kuna, što je za 1,29 manje nego 2015. godine, dok su ukupni rashodi u visini 1,156 milijardi kuna porasli za 0,51%; dobit nakon oporezivanja niža je za 22,04 % nego prethodne godine i iznosi 56 milijuna kuna, dok je ukupni gubitak porastao za 35,73% i iznosi 30,3 milijuna kuna. Neto financijski rezultat poslovanja je još uvijek pozitivan i iznosi 25,6 milijuna kuna. Investicije u dugotrajnu imovinu porasle su za 4,56% i iznose 48,9 milijuna kuna, te je i prosječna neto plaća veća za 4,66%.

Struktura pazinskog gospodarstva obzirom na veličinu poduzetnika konstantna je duži niz godina; prevladavaju mali poduzetnici (97,95%); oni zapošljavaju čak 65,47% ukupno zaposlenih u privredi grada Pazina, a dominiraju i po drugim pokazateljima – po ukupno ostvarenim prihodima i rashodima, ostvarenoj dobiti (ali i gubitku) te ukupnim investicijama u dugotrajnu imovinu.

Srednje veliki poduzetnici se prema rezultatima u 2015. kao i u 2014. godini ističu po činjenici da je jedno do 2015. godine malo trgovačko društvo, tijekom 2015. godine zadovoljilo kriterije Zakona o računovodstvu te je klasificirano kao srednje veliko trgovačko društvo, te je ono doprinijelo porastu ukupnih prihoda za 69,45% te dobiti za čak 14 puta.

Jedini veliki poduzetnik na području Grada Pazina ostvario je nešto niže ukupne prihode i rashode te nižu dobit no 2014. godine. Investicije u dugotrajnu imovinu također su niže nego prethodnih godina i iznose 5,710 milijuna kuna; prosječna neto plaća, iako neznatno niža no 2014. godine, najveća je promatrano po veličini poduzetnika, te je ovaj poduzetnik ostvario i najveću pojedinačnu vrijednosti izvoza gospodarstva Pazina u 2015. godini, 58% ukupnog izvoza odnosno 114 milijuna kuna.

Promatrano prema djelatnostima, u strukturi gospodarstva Grada Pazina tijekom 2015. godine nije došlo do značajnijih promjena; i dalje se najveći broj poduzetnika bavi trgovinom na veliko i malo, te prerađivačkom industrijom. Ove dvije djelatnosti ostvaruju najviše ukupnih prihoda i rashoda, te najvišu dobit, ali i najviše gubitka, pogotovo prerađivačka industrija, čiji je i neto financijski rezultat negativan (-3.392 milijuna kuna). Prerađivačka industrija i trgovina također zapošljavaju i najviše radne snage – prerađivačka industrija 48,26% a trgovina 17,26% od ukupno zaposlenih u privredi Grada Pazina.

Izvoz pazinske privrede smanjen je za 8,31% u odnosu na 2014. godinu dok je uvoz porastao za neznatnih 0,16%, pokrivenost uvoza je još uvijek zadovoljavajuća, vrijednost izvoza je za 4,61% veća od vrijednosti uvoza.

Broj nezaposlenih osoba prijavljenih kod Hrvatskog zavoda za zapošljavanje je tijekom 2015. u odnosu na 2014. godinu smanjen za 22,76%, a u prvih deset mjeseci 2016. godine u odnosu na isto razdoblje 2015. za 20,08%. Među nezaposlenim osobama najviše ima onih sa završenim srednjoškolskim obrazovanjem te sa završenom samo osnovnom školom, a promatrano po dobi nezaposlenih osoba, najviše ima onih koji su stariji od 50 godina te osobe u dobi od 30 do 49 godina.

Prosječna neto plaća zaposlenih kod poduzetnika na području Grada Pazina u 2015. godini viša je za 4,66% u odnosu na 2014. godinu, za 2,2% niža nego na nivou Istarske županije te neznatno niža (0,59%) od prosječne neto plaće zaposlenika obveznika poreza na dohodak u RH. Mali i srednje veliki poduzetnici su ostvarili rast prosječnih neto plaća, dok je prosječna neto plaća kod jedinog velikog poduzetnika u neznatnom smanjenju (0,36%) u odnosu na 2014. godinu.

Grad Pazin duži niz godina provodi aktivnosti kojima se nastoji unaprijediti stanje u gospodarstvu. Programom mjera za poticanje poduzetništva, ulaganjima u infrastrukturu i opremanjem poduzetničkih zona, nastoji se olakšati postojeće poslovanje kao i pokretanje novih poduzetničkih aktivnosti te povećati broj zaposlenih. Program mjera poticanja poduzetništva u Gradu Pazinu za 2015. godinu, dao je pozitivne rezultate, poduzetnici koji su tijekom 2015. godine koristili ove mjere, njih četrnaestero, zaposlili su tijekom 2015. godine ukupno šesnaest osoba, od čega deset osoba na neodređeno vrijeme te šest osoba na određeno vrijeme, što je poticaj Gradu Pazinu da nastavi provoditi ovakve i slične programe.

KLASA: 301-01/16-01/20

URBROJ: 2163/01-06-02-16-11

Pazin, 21. studenog 2016.

**Upravni odjel za gospodarstvo,
financije i proračun**